

## ***Suvestinė redakcija nuo 2019-11-01 iki 2020-03-18***

*Įstatymas paskelbtas: Žin. 1996, Nr. [86-2045](#), i. k. 0961010ISTA00I-1508*

***Nauja įstatymo redakcija nuo 2011-01-01:***

*Nr. [XI-1162](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7419 (2010-12-11)*

### **LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMAS**

1996 m. rugpjūčio 22 d. Nr. I-1508  
Vilnius

#### **1 straipsnis. Įstatymo paskirtis**

Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) skolinimąsi valstybės vardu, skolinantis valstybės vardu prisiimtų įsipareigojimų valdymą, valstybės garantijų teikimą, taip pat santykius, susijusius su valstybės reikalavimo teise į valstybės skolininkus ir valstybės garantuojamus skolininkus.

#### **2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos**

1. **Draudimo įmonė** – Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo (toliau – Draudimo įstatymas) nustatyta tvarka draudimo veiklos licenciją gavusi Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įsteigta draudimo įmonė, steigimosi teisę ir (arba) teisę teikti paslaugas įgyvendinanti kitos Europos ekonominės erdvės valstybės narės draudimo įmonė arba Draudimo įstatymo nustatyta tvarka draudimo veiklos leidimą gavęs Lietuvos Respublikoje įsteigtas užsienio valstybės draudimo įmonės filialas.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

*Nr. [XIII-2087](#), 2019-04-26, paskelbta TAR 2019-05-06, i. k. 2019-07325*

2. **Eksporto kredito draudėjas** – kredituojantis eksportuotojas, su draudimo įmone sudaręs draudimo sutartį dėl nuostolių, patirtų negavus komerciniu kreditu atidėtų mokėjimų už eksportuotas prekes, turinčias Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų išduotą prekių kilmės sertifikatą, liudijantį, kad prekės pagamintos Lietuvos Respublikoje, ar suteiktas paslaugas, padengimo.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

*Nr. [XIII-2087](#), 2019-04-26, paskelbta TAR 2019-05-06, i. k. 2019-07325*

3. **Finansinė priemonė** – kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme (toliau – Finansinių priemonių rinkų įstatymas).

4. **Grynasis skolinių įsipareigojimų pokyčio limitas** – didžiausias galimas grynasis skolinių įsipareigojimų pokytis per biudžetinius metus.

5. **Grynasis skolinių įsipareigojimų pokytis** – per tam tikrą laikotarpį Vyriausybės valstybės vardu skolinantis prisiimtų ir įvykdytų įsipareigojimų sumų skirtumas.

6. **Išvestinės finansinės priemonės** – Finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 4–10 punktuose nurodytos finansinės priemonės.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

*Nr. [XIII-1255](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09923*

7. **Kiti įsipareigojamieji skolos dokumentai** – dokumentai, kuriais patvirtinamas skolinantis prisiimtas įsipareigojimas (neapimantis įsipareigojimų, prisiimamų išplatinant Vyriausybės vertybinius popierius, pasirašant paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, suteikiant valstybės garantijas) grąžinti dokumentuose nurodytą pinigų sumą šiuose dokumentuose sutartomis (nustatytomis) sąlygomis (komerciniai popieriai, paprastieji ir įsakomieji vekseliai, depozitų sertifikatai, Vyriausybės depozitinių įsipareigojimų sutartys ir pan.).

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

*Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708*

**8. Kredituojantis eksportuotojas** – Lietuvos Respublikoje veikiantis, ūkinę komercinę veiklą vykdančias juridinis asmuo arba juridinio asmens statuso neturintis Europos ekonominės erdvės valstybės narės įmonės filialas, kuris eksportuoja į kitas šalis prekes, turinčias Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų išduotą prekių kilmės sertifikatą, liudijantį, kad prekės pagamintos Lietuvos Respublikoje, arba kuris eksportuoja paslaugas ir taiko šių prekių ar paslaugų pirkėjui apmokėjimo už parduotas prekes ar suteiktas paslaugas atidėjimą (tai yra suteikia pirkėjui komercinį kreditą).

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2087](#), 2019-04-26, paskelbta TAR 2019-05-06, i. k. 2019-07325

**9. Paskola** – lėšų skolinimosi arba skolinimo priemonė, kai paskolos sutartimi viena šalis (paskolos davėjas) perduoda kitos šalies (paskolos gavėjo) nuosavybės pinigais, o paskolos gavėjas įsipareigoja paskolos davėjui grąžinti tokią pat pinigų sumą ir mokėti palūkanas, jeigu paskolos sutartyje nenustatyta kitaip. Tokia paskolos sutartis neapima vertybinių popierių išleidimo arba kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų pasirašymo.

**10. Skolos grąžinimo sutartis** – Vyriausybei atstovaujančios Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Finansų ministerija) ir valstybės skolininko arba valstybės garantuojamo skolininko sudaryta sutartis dėl skolos valstybei, atsiradusios dėl šių skolininkų neįvykdytų arba netinkamai įvykdytų įsipareigojimų pagal valstybės perskolinamos paskolos arba valstybės garantuojamos paskolos sutartis, grąžinimo.

**11. Tarptautinė finansų institucija** – Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, šios sutarties pagrindu pasirašytu susitarimu arba Europos Sąjungos teisės aktais įsteigtas subjektas, turintis juridinio asmens statusą ir vykdančias tokioje sutartyje, susitarime arba Europos Sąjungos teisės akte nustatytą finansinę ir (arba) investicinę veiklą, arba tokio subjekto valdomas fondas.

**12. Užsienio kreditoriai** – juridiniai ar fiziniai asmenys, kurių pagrindiniai asmeniniai ir ekonominiai interesai yra kitose šalyse (ne Lietuvos Respublikoje) ir kurie nuolat veikia ar gyvena kitose šalyse arba veikia ar gyvena Lietuvos Respublikoje trumpiau negu vienus metus ir yra įsigiję Vyriausybės vertybinių popierių, suteikę paskolų pagal paskolų sutartis arba kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

**13. Valdžios sektorius** – sektorius, apimantis centrinės valdžios (Vyriausybės ir kitų prie šio sektoriaus priskiriamų subjektų), vietos valdžios (savivaldybių ir kitų prie šio sektoriaus priskiriamų subjektų) ir valstybės socialinės apsaugos fondų (Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir kitų prie šio sektoriaus priskiriamų subjektų) sektorius. Subjektų priskyrimą prie sektorių ir klasifikavimą pagal sektorius nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

**14. Valstybės garantija** – valstybės turtinis įsipareigojimas grąžinti visą skolą arba jos dalį ir sumokėti už grąžinamą skolą ar jos dalį palūkanas vidaus arba užsienio kreditoriui už valstybės garantuojamą skolininką, jeigu šis neįvykdo paskolos sutartyje arba kituose įsipareigojamuosiuose skolos dokumentuose nustatytų įsipareigojimų arba įvykdo ne visus tokius įsipareigojimus.

**15. Valstybės garantija tarptautinei finansų institucijai** – valstybės turtinis įsipareigojimas Lietuvos Respublikos tarptautinėje sutartyje, šios sutarties pagrindu pasirašytame susitarime arba Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytais sąlygomis įvykdyti turtinius įsipareigojimus pagal tarptautinės finansų institucijos pasirašytas arba garantuotas paskolų, vertybinių popierių emisijos platinimo arba kitas skolinimo (skolinimosi) sutartis, jeigu tarptautinė finansų institucija arba trečiųjų šalių subjektai neįvykdo šiose sutartyse nustatytų įsipareigojimų arba įvykdo ne visus tokius įsipareigojimus.

**16. Valstybės garantija už garantijų instituciją** – valstybės turtinis įsipareigojimas įvykdyti savo garantuojamos garantijų institucijos įsipareigojimus garantijų institucijos garantijos gavėjams, jeigu garantijų institucija neįvykdo garantijoje nustatytų įsipareigojimų arba įvykdo ne visus tokius įsipareigojimus.

**17. Valstybės garantuojama garantijų institucija** (toliau – garantijų institucija) – Vyriausybės įsteigtas juridinis asmuo, kuris pagal savo išduotą garantiją tos garantijos gavėjui užtikrina įsipareigojimų vykdymą toje garantijoje nustatyta suma ir sąlygomis.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708

**17<sup>1</sup>. Valstybės garantuojamos garantijų institucijos individuali garantija** (toliau – individuali garantija) – garantijų institucijos įsipareigojimas šios institucijos garantijos gavėjui garantijoje nurodyta suma ir sąlygomis užtikrinti savo garantuojamų įsipareigojimų vykdymą.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708

17<sup>2</sup>. **Valstybės garantuojamos garantijų institucijos portfelinė garantija** (toliau – portfelinė garantija) – garantijų institucijos įsipareigojimas šios institucijos garantijos gavėjui garantijoje nurodyta suma ir sąlygomis užtikrinti savo garantuojamų įsipareigojimų, įtrauktų į garantuojamą portfelį, vykdymą.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708

18. **Valstybės garantuojama paskola** – Lietuvos Respublikos juridinio asmens, Lietuvos Respublikoje įsteigto Europos ekonominės erdvės valstybės narės įmonės filialo ar Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme (toliau – Mokslo ir studijų įstatymas) nurodytos valstybės remiamos paskolos gavėjo gauta paskola pagal sutartį, sudarytą su vidaus arba užsienio kreditoriumi, arba pagal kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, kuriais užtikrinamų įsipareigojimų grąžinti visą skolą ar jos dalį ir už grąžinamą skolą ar jos dalį sumokėti palūkanas įvykdymą garantuoja valstybė.

19. **Valstybės garantuojamas skolininkas** – Lietuvos Respublikos juridinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas Europos ekonominės erdvės valstybės narės įmonės filialas ar Mokslo ir studijų įstatyme nurodytos valstybės remiamos paskolos gavėjas, gavę valstybės garantuojamą paskolą pagal sutartį, kurios įsipareigojimų grąžinti visą skolą ar jos dalį ir už grąžinamą skolą ar jos dalį sumokėti palūkanas įvykdymą garantuoja valstybė.

20. **Valstybės perskolinama paskola** (toliau – perskolinama paskola) – Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų Lietuvos Respublikos juridiniam asmeniui (išskyrus kitas, nei Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos Respublikos biudžetines įstaigas), Lietuvos Respublikoje įsteigtam Europos ekonominės erdvės valstybės narės įmonės filialui suteikiama paskola.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708

21. **Valstybės skola** – prie valdžios sektoriaus priskiriamų subjektų, turinčių teisę skolintis, priimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas, pasiskolintas išplatinant Vyriausybės vertybinius popierius, pasirašant paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, konsoliduota suma.

22. **Valstybės skolininkas** – Lietuvos Respublikos juridinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas Europos ekonominės erdvės valstybės narės įmonės filialas, pagal sutartį, sudarytą su valstybe, arba pagal kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus gavę perskolinamą paskolą, įsipareigoję valstybei ją tinkamai naudoti ir grąžinti ir (arba) prisiėmę įsipareigojimus pagal skolos grąžinimo sutartis.

23. **Valstybės vardu pasiskolintos lėšos** – Vyriausybei atstovaujančios Finansų ministerijos Vyriausybės nustatyta tvarka pasiskolintos lėšos, gautos išplatinant Vyriausybės vertybinius popierius, pasirašant paskolų sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

24. **Vidaus kreditoriai** – juridiniai ar fiziniai asmenys, kurių pagrindiniai asmeniniai ir ekonominiai interesai yra Lietuvos Respublikoje, kurie nuolat veikia ar gyvena Lietuvos Respublikoje arba veikia ar gyvena kitose šalyse trumpiau negu vienus metus ir yra įsigiję Vyriausybės vertybinių popierių, suteikę paskolų pagal paskolų sutartis arba kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

24<sup>1</sup>. **Vyriausybės depozitinio įsipareigojimo sutartis** – sutartis, kuria patvirtinamas Vyriausybės valstybės vardu priimtas įsipareigojimas grąžinti iš užsienio šalies vyriausybės arba užsienio šalies skolos valdymo įstaigos, kuri įpareigota valdyti arba dalyvauja valdant valstybės skolą, gautą pinigų sumą šioje sutartyje nustatytais sąlygomis ir tvarka.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708

25. **Vyriausybės vertybiniai popieriai** – vidaus ar užsienio rinkose Vyriausybės valstybės vardu išleidžiami vertybiniai popieriai, kuriais patvirtinama jų turėtojų teisė nustatytais terminais gauti jų nominaliąją vertę atitinkančią sumą, palūkanas ar kitą ekvivalentą.

26. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-181](#), 2016-12-22, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29869

### **3 straipsnis. Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu ir valstybės garantijų teikimo pagrindinės nuostatos**

1. Sprendimą dėl grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčio limito Vyriausybės siūlymu priima Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas), tvirtindamas atitinkamų metų valstybės biudžetą.

2. Vyriausybės vertybinius popierius leidžia, paskolas valstybės vardu ima, valstybės garantijas teikia ir įsipareigojimus pagal kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus prisiima Vyriausybė, laikydamasi įstatymuose nustatytų limitų, šio įstatymo 5 ir 6 straipsniuose nustatyta tvarka.

3. Skolinantis valstybės vardu, Vyriausybei atstovauja Finansų ministerija. Finansų ministerija Vyriausybės nustatyta tvarka:

1) skolinasi finansinius išteklius vidaus ir užsienio rinkose, imdama paskolas, išleisdama Vyriausybės vertybinius popierius ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;

2) nustato Vyriausybės vertybinių popierių charakteristikas, išleidimo į apyvartą sąlygas ir vidaus ar užsienio kreditorių, įsigijusių Vyriausybės vertybinių popierių, kolektyvinių veiksmų, susijusių su Vyriausybės vertybinių popierių emisijos (emisijų) sąlygų keitimu, nuostatas ir jų taikymo atvejus ir tvarką, įsipareigojimų pagal kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus sąlygas;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XII-1123](#), 2014-09-23, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13629

Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708

3) atlieka operacijas su Vyriausybės vertybiniais popieriais vidaus ir užsienio rinkose.

4. Valdant perskolinamas paskolas, valstybės garantijas ir kitus turtinius įsipareigojimus, Vyriausybei atstovauja Finansų ministerija. Finansų ministerija Vyriausybės sprendimu ir jos nustatyta tvarka:

1) sudaro su centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoju pavedimo sutartis dėl Finansų ministerijos perduodamų administruoti perskolinamų paskolų, valstybės garantijų ir kitų turtinių įsipareigojimų. Perskolinamas paskolas, valstybės garantijas ir kitus turtinius įsipareigojimus, perduodamus centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, ir jų administravimo tvarką nustato Vyriausybė;

2) nurašo šio įstatymo 11 straipsnyje nurodytas beviltiškomis pripažintas perskolinamas paskolas arba skolas;

3) atlygintinai perleidžia reikalavimą grąžinti perskolinamas paskolas arba skolas ir įvykdyti su jomis susijusius kitus turtinius įsipareigojimus, jeigu ekonominiu požiūriu taikyti tokią priemonę yra tikslinga ir tokios priemonės taikymas atitinka valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principus;

4) kai valstybės skolininkas arba valstybės garantuojamas skolininkas didina įstatinį kapitalą papildomais įnašais, gali įsigyti šių skolininkų akcijų už emisijos kainą, įskaitydama jų įsiskolinimus valstybei, jeigu ekonominiu požiūriu taikyti tokią priemonę yra tikslinga ir tokios priemonės taikymas atitinka valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principus;

5) vykdo kitas teisės aktų nustatytas valstybės, kaip kreditorės, teises pagal perskolinamų paskolų, skolos grąžinimo sutartis ir pagal kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

5. Valdant ir administruojant Vyriausybės valstybės vardu skolinantis prisiimtus įsipareigojimus, administruojant perskolinamas paskolas, valstybės garantijas ir kitus turtinius įsipareigojimus, Vyriausybei atstovauja Finansų ministerija. Finansų ministerija:

1) tvarko valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir prisiimtų įsipareigojimų, išplatinus Vyriausybės vertybinius popierius, pasirašius paskolų sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, apskaitą ir rengia finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius;

2) sistemina, kaupia, saugo ir tvarko duomenis apie išleistus Vyriausybės vertybinius popierius, valstybės vardu gautas paskolas, valstybės garantuojamas paskolas, perskolinamas paskolas ir kitus įsipareigojimus pagal kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;

3) saugo valstybės vardu gautų paskolų sutarčių, perskolinamų paskolų sutarčių, valstybės garantijų, su Vyriausybės vertybinių popierių platinimu susijusių ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų, skolos grąžinimo sutarčių ir kitų su Vyriausybės skolinimusi valstybės vardu ir su valstybės vardu skolinantis prisiimtų įsipareigojimų valdymu susijusių dokumentų originalus;

4) planuoja skolinimosi poreikį;

5) pasibaigus biudžetiniams metams, derina su kreditoriais valstybės vardu pasiskolintų lėšų likučius;

6) naudoja finansines priemones (tarp jų ir išvestines) Vyriausybės valstybės vardu skolinantis prisiimtiems įsipareigojimams valdyti;

7) skelbia duomenis apie valstybės skolininkus ir valstybės garantuojamus skolininkus, laikydamosi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1).

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708

6. Finansų ministerija arba centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas, kai šis valdytojas administruoja Finansų ministerijos perduotas perskolinamas paskolas, valstybės garantijas ir kitus turtinius įsipareigojimus:

1) organizuoja perskolinamų paskolų teikimą ir kontroliuoja jų paskirstymą, grąžinimą, naudojimą ir kitų finansinių įsipareigojimų, susijusių su perskolinamomis paskolomis, vykdymą;

2) analizuoja valstybės skolininkų arba valstybės garantuojamų skolininkų finansinę būklę;

3) grupuoja perskolinamas paskolas, įsipareigojimus pagal skolos grąžinimo sutartis ir valstybės garantuojamų skolininkų valstybės garantuojamas paskolas pagal finansų ministro patvirtintas perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisykles;

4) turi teisę Vyriausybės nustatytais sąlygomis ir tvarka peržiūrėti perskolinamos paskolos arba skolos grąžinimo sąlygas ir pasirašyti su valstybės skolininku arba valstybės garantuojamu skolininku perskolinamos paskolos sąlygų pakeitimo sutartį arba skolos grąžinimo sutartį, jeigu ekonominiu požiūriu inicijuoti bankroto bylos iškėlimą arba skolos išieškojimą Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – Civilinio proceso kodeksas) nustatyta tvarka yra netikslinga.

7. Visiems iš šio įstatymo reglamentuojamų santykių atsirandantiems Vyriausybės prisiimtiems turtiniams įsipareigojimams vykdyti naudojami visi galimi valstybės finansiniai ištekliai, tarp jų ir nauji valstybės turtiniai įsipareigojimai.

8. Esamas ir būsimas valstybės turtas negali būti įkeistas kaip valstybės turtinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo priemonė, išskyrus atvejus, kai Vyriausybės vertybiniai popieriai įkeičiami sudarant atpirkimo sandorius ir kai suteikiamas finansinis užstatas naudojant išvestines finansines priemones Vyriausybės valstybės vardu skolinantis prisiimtiems įsipareigojimams valdyti.

9. Lietuvos banko aukso ir užsienio valiutos rezervai negali būti įkeisti kaip valstybės turtinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo priemonė.

10. Vyriausybė valstybės vardu pasiskolintas lėšas gali naudoti tik šiame įstatyme nurodytiems tikslams.

11. Vyriausybė turi teisę teikti perskolinamas paskolas, išskyrus atvejus, kai lėšos yra gautos pagal paskolų sutartis, kuriose numatyta kitaip. Perskolinamų paskolų sutartis su valstybės skolininkais pasirašo finansų ministras arba jo įgaliotas asmuo.

12. Perskolinamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, suteiktų perskolinamų paskolų grąžinimo ir valstybės garantijų administravimo tvarką nustato Vyriausybė.

13. Valstybės skolininkai arba valstybės garantuojami skolininkai, išskyrus Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių kredito įstaigas, Mokslo ir studijų įstatyme nurodytos valstybės remiamos paskolos gavėjus ir savivaldybes, iki nėra visiškai įvykdyti turtiniai įsipareigojimai, be Finansų ministerijos arba centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo, kai šis valdytojas administruoja Finansų ministerijos perduotas perskolinamas paskolas, valstybės garantijas ir kitus turtinius įsipareigojimus, rašytinio leidimo ir nesuderinę sąlygų šiems veiksams atlikti neturi teisės:

1) reorganizuoti juridinio asmens;

2) mažinti įstatinio kapitalo;

3) parduoti ar kitaip perleisti, išnuomoti, įkeisti ilgalaikio turto, išskyrus įmonės veikloje nenaudojamą turtą;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708

4) laiduoti ar garantuoti savo turtu kitų subjektų prievolių įvykdymo;

5) teikti paskolų (išskyrus vartojimo kreditą);

6) investuoti turto į kitus ūkio subjektus;

7) prisiimti naujų įsipareigojimų išplatinant skolos vertybinius popierius, pasirašant paskolų sutartis (išskyrus atvejus, kai imama valstybės perskolinama paskola), finansinės nuomos (lizingo)

sutartis ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus (išskyrus atvejus, kai suteikiama valstybės garantija).

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708

14. Šio įstatymo reglamentuojamiems santykiams netaikomi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyti apribojimai, susiję su draudimu bendrovėms skolinantis iš akcininkų įkeisti akcininkams savo turtą ir su metinių palūkanų normos ribojimu.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-794](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04030

#### **4 straipsnis. Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu ir valstybės garantijų suteikimo tikslai**

1. Vyriausybė valstybės vardu gali skolintis šiems tikslams:

- 1) valstybės biudžeto deficitui finansuoti ir valstybės pinigų srautams subalansuoti;
- 2) valstybės biudžete numatytoms valstybės investicijoms finansuoti;
- 3) perskolinamoms paskoloms, naudojamoms valstybės investicijų projektams finansuoti ir Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatyme numatytų indėlių ir (ar) įsipareigojimų investuotojams draudimo išmokų mokėjimui finansuoti, teikti;
- 4) valstybės skolai dengti, taip pat finansiniams ištekliams, naudojamiems valstybės skolai dengti, sukaupti;
- 5) valstybės socialinės apsaugos fondų skolinams įsipareigojimams dengti ir šių fondų pinigų srautams subalansuoti;
- 6) valstybės prisiimtiems garantiniams įsipareigojimams pagal suteiktas valstybės garantijas vykdyti;
- 7) Lietuvos Respublikos įsipareigojimams, susijusiems su Europos Sąjungos politikos įgyvendinimu, vykdyti, įskaitant rezervinių lėšų sukupimą ir (arba) paskolinimą, kaip tai numatyta Europos Sąjungos teisės aktuose, Europos Sąjungos institucijų ar organizacijų sprendimuose ir (arba) su tuo susijusiose sutartyse ar susitarimuose;

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XII-2146](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19629

8) Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytiems tikslams ir kitiems tikslams, kai dėl to yra priimtas atskiras įstatymas.

*Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XII-2146](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19629

2. Vyriausybė valstybės vardu gali teikti valstybės garantiją dėl:

- 1) paskolų, naudojamų valstybės investicijų projektams finansuoti;
- 2) paskolų, naudojamų Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatyme nustatytiems tikslams įgyvendinti;
- 3) Mokslo ir studijų įstatyme nurodytų valstybės remiamų paskolų. Asmenims, gavusiems šiame punkte nurodytas paskolas, šio įstatymo 9 straipsnio nuostatos netaikomos;
- 4) Lietuvos Respublikos juridinio asmens ar Lietuvos Respublikoje įsteigto Europos ekonominės erdvės valstybės narės įmonės filialo imamų paskolų, kai tokios paskolos imamos refinansuoti perskolinamą paskolą arba valstybės garantuojamą paskolą;
- 5) paskolų, naudojamų Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių apyvartinėms lėšoms papildyti, kai šios lėšos naudojamos strateginiams Lietuvos Respublikos tikslams pasiekti.

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XIII-1787](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21240

3. Vyriausybė valstybės vardu gali teikti valstybės garantiją tarptautinei finansų institucijai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, Europos Sąjungos institucijų ar organizacijų sprendimus ir (arba) su tuo susijusias sutartis ar susitarimus, Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ar šių sutarčių pagrindu su tarptautine finansų institucija pasirašytus susitarimus.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2146](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19629

4. Garantijų institucija gali teikti garantijas dėl:

- 1) iš finansų įstaigų, kurių paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas, imamų paskolų, naudojamų investicijoms finansuoti;
- 2) iš finansų įstaigų, kurių paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas, imamų paskolų, naudojamų apyvartinėms lėšoms papildyti;
- 3) gamybinės įrangos ir (arba) įrenginių kainos ar jos dalies sumokėjimo pagal gamybinės įrangos ir (arba) įrenginių finansinės nuomos (lizingo) sutartis, sudarytas su finansinės nuomos (lizingo) bendrovėmis;
- 4) piniginio reikalavimo dalinio apmokėjimo finansuotojui, kurio paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas, pagal faktoringo sutartis, skirtas kliento apyvartinėms lėšoms papildyti;
- 5) dalies atidėto mokėjimo pagal kredituojančio eksportuotojo sudarytą prekių, turinčių Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų išduotą prekių kilmės sertifikatą, liudijantį, kad prekės pagamintos Lietuvos Respublikoje, pirkimo–pardavimo sutartį ir (ar) kredituojančio eksportuotojo sudarytą paslaugų teikimo sutartį sumokėjimo ar draudimo įmonės eksporto kredito draudėjui sumokėtos draudimo išmokos dalies padengimo;
- 6) piniginio reikalavimo dalinio apmokėjimo finansuotojui, kurio paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas, dėl finansavimo, skirto investicijoms finansuoti ir (ar) apyvartinėms lėšoms papildyti įsigyjant obligacijų.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2087](#), 2019-04-26, paskelbta TAR 2019-05-06, i. k. 2019-07325

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytos garantijos teikiamos vadovaujantis valstybės pagalbą reglamentuojančiais Europos Sąjungos teisės aktais.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-181](#), 2016-12-22, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29869

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1749](#), 2011-11-29, Žin., 2011, Nr. 146-6855 (2011-12-01)

## **5 straipsnis. Skolinimasis valstybės vardu**

1. Sprendimą skolintis valstybės vardu, neviršydamą Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatyto grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčio limito, priima Vyriausybei atstovaujanti Finansų ministerija šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatytiems tikslams.

2. Vyriausybei atstovaujanti Finansų ministerija, skolindamasi valstybės vardu ir valdydama skolinantis valstybės vardu priimtus įsipareigojimus, turi užtikrinti Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytą valstybės išlaidų finansavimą ir priimtų skolinių įsipareigojimų vykdymą skolintomis lėšomis kuo mažesnėmis sąnaudomis ir priimtina rizika vidutiniu laikotarpiu.

3. Valstybės vardu gaunamų paskolų sutartys, su Vyriausybės vertybinių popierių platinimu susiję dokumentai, išvestinių finansinių priemonių sandoriai ir kiti įsipareigojamieji skolos dokumentai yra komerciniai susitarimai, kuriuos pasirašo finansų ministras arba jo įgaliotas (įgalioti) finansų viceministras (viceministrai).

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708

4. Kreditoriaus pageidavimu teikiamą teisinę išvadą dėl valstybės vardu gaunamos paskolos arba kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų, taip pat dėl kitų teisinių dokumentų, susijusių su valstybės skolinimusi, ir Vyriausybės vertybinių popierių platintojo pageidavimu teikiamą teisinę išvadą dėl dokumentų, susijusių su Vyriausybės vertybinių popierių platinimu, pasirašo teisingumo ministras arba jo įgaliotas asmuo.

5. Valstybės vardu pasiskolintos lėšos gaunamos ir grąžinamos per valstybės fiskalinį agentą – Lietuvos banką arba per kitą banką.

6. Finansų ministerija teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę pasirinkti fiskalinį agentą operacijoms

su Vyriausybės vertybiniais popieriais atlikti. Jeigu Finansų ministerija sutinka, fiskalinis agentas gali nustatyti šių operacijų vykdymo tvarką.

## **6 straipsnis. Valstybės garantijos**

1. Sprendimą suteikti valstybės garantiją dėl didesnės kaip 12 mln. eurų arba ekvivalentu kita valiuta paskolos Vyriausybės siūlymu priima Seimas.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-1123](#), 2014-09-23, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13629

2. Sprendimą suteikti valstybės garantiją dėl ne didesnės kaip 12 mln. eurų arba ekvivalentu kita valiuta paskolos ir sprendimą suteikti valstybės garantiją tarptautinei finansų institucijai priima Vyriausybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ar šių sutarčių pagrindu pasirašytais susitarimais arba kitais įstatymais.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-1123](#), 2014-09-23, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13629

3. Valstybės garantiją, valstybės garantiją tarptautinei finansų institucijai ir Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties pagrindu parengtą susitarimą pasirašo finansų ministras, o kreditoriaus pageidavimu teikiama teisinę išvadą dėl suteiktos garantijos pasirašo teisingumo ministras arba jo įgaliotas asmuo.

4. Už suteiktą valstybės garantiją iš valstybės garantuojamo skolininko, išskyrus savivaldybes, valstybės socialinės apsaugos fondus ir Mokslo ir studijų įstatyme nurodytos valstybės remiamos paskolos gavėjus, imama garantinė įmoka. Garantinės įmokos dydį ir jos mokėjimo taisykles nustato Vyriausybė. Garantinės įmokos dydis nustatomas atsižvelgiant į valstybės garantuojamo skolininko strateginę reikšmę valstybės atžvilgiu, įgyvendinamo valstybės investicijų projekto arba valstybės garantuojama paskola finansuojamo tikslo svarbą, imamos valstybės garantuojamos paskolos dydį ir kitus Vyriausybės nustatytus kriterijus, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymuose nenustatyta kitaip.

5. Valstybės turtiniai įsipareigojimai pagal valstybės garantijas tampa valstybės skola, kai valstybės garantuojamam skolininkui iškelta bankroto arba restruktūrizavimo byla, jis yra likviduojamas arba likviduotas, kai su šiuo skolininku yra sudaroma Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatyme (toliau – Įmonių bankroto įstatymas) nurodyta taikos sutartis, taip pat ir kitais atvejais, kai valstybė už valstybės garantuojamą skolininką sistemingai vykdo savo įsipareigojimus pagal garantiją.

## **7 straipsnis. Neteko galios nuo 2019-11-01**

*Straipsnio naikinimas:*

Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708

## **8 straipsnis. Garantijų institucijų steigimas ir valstybės garantija už garantijų instituciją**

1. Vyriausybė turi teisę steigti garantijų institucijas, kurios užtikrintų finansų įstaigoms, kurių paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas, finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms, draudimo įmonėms, finansuotojams, kurių paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas, pagal faktoringo ar obligacijų įsigijimo sutartis, kredituojantiems eksportuotojams pagal garantijas Lietuvos Respublikos juridiniams asmenims, Lietuvos Respublikoje įsteigtiems Europos ekonominės erdvės valstybių narių įmonių filialams ar Lietuvos Respublikos piliečiams arba kitiems asmenims, kuriems, vadovaujantis Europos Sąjungos teise, yra suteiktos analogiškos teisės kaip ir Lietuvos Respublikos piliečiams, teikiamų paskolų grąžinimą, gamybinės įrangos ir (arba) įrenginių finansinės nuomos (lizingo) sutartyse nustatytos kainos ar jos dalies sumokėjimą, piniginio reikalavimo dalinį apmokėjimą pagal faktoringo ar obligacijų įsigijimo sutartis, dalies atidėto mokėjimo pagal kredituojančio eksportuotojo sudarytą pirkimo–pardavimo ar paslaugų teikimo sutartį sumokėjimą ar draudimo įmonės eksporto kredito draudėjui sumokėtos draudimo išmokos dalies padengimą, jeigu tam tikroms programoms įgyvendinti yra numatyta lėšų tų metų valstybės biudžete ar valstybės fonduose.

2. Už garantijų institucijos įsipareigojimų finansų įstaigoms, kurių paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas, finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms, draudimo įmonėms, finansuotojams, kurių paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas, pagal faktoringo ar obligacijų įsigijimo sutartis, kredituojantiems eksportuotojams pagal garantijas įvykdymą garantuoja valstybė. Vyriausybė kiekvienais metais kiekvienai garantijų institucijai

nustato įsipareigojimų pagal garantijas limitus. Šie limitai negali viršyti Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto limito.

3. Garantijų institucijos garantijas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pasirašo garantijų institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Vyriausybės įsteigtų garantijų institucijų įsipareigojimai finansų įstaigoms, kurių paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas, finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms, draudimo įmonėms, finansuotojams, kurių paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas, pagal faktoringo ar obligacijų įsigijimo sutartis, kredituojantiems eksportuotojams pagal garantijas prilyginami valstybės garantijai.

4. Garantijų institucija, įgyvendindama valstybės vykdomas programas, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka nagrinėja Lietuvos Respublikos juridinių asmenų, Lietuvos Respublikoje įsteigtų Europos ekonominės erdvės valstybių narių įmonių filialų ar Lietuvos Respublikos piliečių arba kitų asmenų, kuriems, vadovaujantis Europos Sąjungos teise, yra suteiktos analogiškos teisės kaip ir Lietuvos Respublikos piliečiams, prašymus užtikrinti finansų įstaigoms, kurių paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas ir kurios teikia jiems paskolas (investicijoms finansuoti ir apyvartinėms lėšoms papildyti), paskolų grąžinimą, gamybinės įrangos ir (arba) įrenginių finansinės nuomos (lizingo) sutartyse nustatytos kainos ar jos dalies sumokėjimą, piniginio reikalavimo dalinį apmokėjimą pagal faktoringo ar obligacijų įsigijimo sutartis, dalies atidėto mokėjimo pagal kredituojančio eksportuotojo sudarytą pirkimo–pardavimo ar paslaugų teikimo sutartį sumokėjimą ar draudimo įmonės eksporto kredito draudėjui sumokėtos draudimo išmokos dalies padengimą, tvarko įsipareigojimų pagal suteiktas garantijas apskaitą, kontroliuoja, kaip yra vykdomos garantijos sąlygos, ir taiko poveikio priemonės garantijų sąlygų nevykdantiems garantijų institucijos skolininkams, finansų įstaigoms, kurių paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas, finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms, draudimo įmonėms, piniginio reikalavimo dalinio apmokėjimo finansuotojams, kurių paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas, pagal faktoringo ar obligacijų įsigijimo sutartis ir kredituojantiems eksportuotojams.

5. Garantijų institucijos veiklos priežiūrą atlieka ir šios institucijos atskaitomybę nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

6. Garantijų institucija ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos privalo pateikti Vyriausybei įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinį kartu su auditoriaus išvada.

7. Jeigu garantijų institucijos nuostoliai pasiekia ketvirtį įstatinio kapitalo dydžio, Vyriausybė turi sustabdyti naujų garantijų teikimą.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-181](#), 2016-12-22, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29869

Nr. [XIII-2087](#), 2019-04-26, paskelbta TAR 2019-05-06, i. k. 2019-07325

## **9 straipsnis. Valstybės skolininkų ir valstybės garantuojamų skolininkų finansinės veiklos kontrolė**

1. Asmenys, norintys gauti perskolinamą paskolą arba valstybės garantiją, dėl gaunamos paskolos Finansų ministerijai privalo pateikti Vyriausybės nustatytus dokumentus.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1787](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21240

2. Valstybės skolininkai ir valstybės garantuojami skolininkai privalo teikti Finansų ministerijai arba centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, kai šis valdytojas administruoja Finansų ministerijos perduotas perskolinamas paskolas, valstybės garantijas ir kitus turtinius įsipareigojimus, metinės ūkinės ir finansinės veiklos ataskaitas, metinės veiklos, kai buvo disponuojama perskolinama arba valstybės garantuojama paskola, auditoriaus išvadą, kito laikotarpio auditoriaus išvadą Finansų ministerijos arba centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo reikalavimu, taip pat informaciją apie esamas ir atidaromas naujas sąskaitas Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių kredito įstaigose, Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių kredito įstaigų sąskaitų ir kitų rekvizitų, nurodytų sutartyse, pasikeitimus.

3. Už audito paslaugas sumokama iš valstybės skolininko arba valstybės garantuojamo skolininko lėšų.

4. Teisės aktų nustatyta tvarka valstybės ir savivaldybių kontrolės institucijos ir įstaigos (toliau – kontrolės institucijos ir įstaigos) tikrina valstybės skolininkų ir valstybės garantuojamų skolininkų ūkinę ir finansinę būklę, taip pat perskolinamų paskolų ir valstybės garantijų teikimą, perskolinamų paskolų naudojimą pagal tikslinę paskirtį ir grąžinimą.

5. Valstybės skolininkas arba valstybės garantuojamas skolininkas privalo pateikti Finansų ministerijai arba centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, kai šis valdytojas administruoja Finansų ministerijos perduotas perskolinamas paskolas, valstybės garantijas ir kitus turtinius įsipareigojimus, audito įmonėms, kontrolės institucijoms ir įstaigoms jų reikalaujamus dokumentus jų nustatytais terminais, išskyrus dokumentus, kurių pateikimo tvarką nustato Vyriausybė.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-794](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04030

### **10 straipsnis. Prievolių neįvykdymo teisinės pasekmės**

1. Už pavėluotą perskolinamos paskolos ar skolos grąžinimo sutartyse nustatytų turtinių įsipareigojimų vykdymą šiose sutartyse nustatomi delspinigiai už kiekvieną pradelstą dieną. Delspinigių dydis apskaičiuojamas taikant praėjusio kalendorinio ketvirčio aukciono būdu išleistų Vyriausybės išdo vekselių metinės palūkanų normos svertinį vidurkį, padidintą 10 procentinių punktų, padalytą iš 360. Jeigu praėjusį kalendorinį ketvirtį aukciono būdu nebuvo išleisti Vyriausybės išdo vekseliai, taikomas paskutinis prieš tai buvęs delspinigių dydis. Vyriausybė arba, kai teikiamos Mokslo ir studijų įstatyme nurodytos valstybės remiamos paskolos, jos įgaliota institucija ar įstaiga turi teisę atleisti valstybės skolininką nuo apskaičiuotų, bet nesumokėtų delspinigių už laiku negrąžintas perskolinamas paskolas arba skolas ir nesumokėtas palūkanas mokėjimo arba sustabdyti delspinigių skaičiavimą valstybės skolininkui arba valstybės garantuojamam skolininkui, taip pat atleisti šiuos skolininkus nuo nesumokėto valiutų kursų skirtumo mokėjimo, kai šis skirtumas apskaičiuotas skolininkams praleidus prievolės įvykdymo terminą, ir nuo nesumokėto valiutų kursų skirtumo mokėjimo, kai po prievolės įvykdymo termino pabaigos valiuta, kuria turi būti mokama, nuvertėjo dėl valiutų kursų pasikeitimo. Atleidimo nuo delspinigių mokėjimo, nuo valiutų kursų skirtumo mokėjimo, taip pat delspinigių skaičiavimo sustabdymo sąlygos:

1) valstybės skolininkas arba valstybės garantuojamas skolininkas neturi galimybės sumokėti visos skolos, įskaitant delspinigius ir (arba) valiutų kursų skirtumą, tačiau, atsižvelgiant į skolos išieškojimo galimybes, išlaidas ir galimas neigiamas priverstinio skolos išieškojimo pasekmes valstybės ar atskiro regiono mastu, atleidus valstybės skolininką arba valstybės garantuojamą skolininką nuo apskaičiuotų, bet nesumokėtų delspinigių ar jų dalies ir (arba) nuo nesumokėto valiutų kursų skirtumo mokėjimo, jis įsipareigoja padengti likusią skolos dalį ir esant galimybei pateikia skolos grąžinimą užtikrinančias priemones;

2) valstybės skolininko arba valstybės garantuojamo skolininko – fizinio asmens, taip pat ūkininko, individualios įmonės savininko arba ūkinės bendrijos nario – ekonominė (socialinė) padėtis yra sunki. Kriterijus, kuriais vadovaujantis pripažįstama, kad valstybės skolininko arba valstybės garantuojamo skolininko – fizinio asmens, taip pat ūkininko, individualios įmonės savininko arba ūkinės bendrijos nario – ekonominė (socialinė) padėtis yra sunki, nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2146](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19629

2. Finansų ministerija arba Mokslo ir studijų įstatyme nurodytų valstybės remiamų paskolų atveju – Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga turi teisę išieškoti iš valstybės skolininko arba valstybės garantuojamo skolininko laiku negrąžintą perskolinamą paskolą arba skolą ar jos dalį, nesumokėtas palūkanas, delspinigius, valiutų kursų skirtumą arba kitas sutartyse nurodytas įmokas ir valstybės patirtas išlaidas, susijusias su reikalavimo įvykdyti prievolę pareiškimu. Jeigu valstybės garantuojamas skolininkas nevykdo sutartinių įsipareigojimų ir dėl to valstybei, kaip garantui, tenka juos įvykdyti, Finansų ministerija arba Mokslo ir studijų įstatyme nurodytų valstybės remiamų paskolų atveju – Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga įgyja atgręžtinio reikalavimo teisę valstybės garantuojamam skolininkui. Jeigu valstybės skolininkas arba valstybės garantuojamas skolininkas praleido prievolės įvykdymo terminą, o po šio termino pabaigos dėl valiutų kursų pasikeitimo valiuta, kuria turi būti mokama, nuvertėjo, šie skolininkai privalo sumokėti Finansų ministerijai arba Mokslo ir studijų įstatyme nurodytų valstybės remiamų paskolų atveju – Vyriausybės įgaliotai institucijai ar įstaigai valiutos kurso, buvusio prievolės įvykdymo termino suėjimo metu, ir mokėjimo metu esančio kurso skirtumą. Finansų

ministerijos sprendimai dėl skolos išieškojimo iš valstybės skolininko arba valstybės garantuojamo skolininko perduodami antstoliams vykdyti Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

3. Kai centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas administruoja Finansų ministerijos perduotas perskolinamas paskolas, valstybės garantijas ir kitus turtinius įsipareigojimus, jis turi teisę perimti valstybės nuosavybės valstybės skolininko arba valstybės garantuojamo skolininko, arba trečiųjų asmenų turtą, jeigu nepavyko jo realizuoti Civilinio proceso kodekso ir (ar) Įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka, jį administruoti ir realizuoti Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, kad būtų įvykdyti visi skolininkų turtiniai įsipareigojimai, taip pat atlygintos valstybės ir centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo išlaidos, susijusios su reikalavimo įvykdyti prievolę pareiškimu.

4. Jeigu valstybės skolininkas arba valstybės garantuojamas skolininkas laiku nevykdo turtinių įsipareigojimų pagal sutartis arba jeigu prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonė yra nepakankama, Finansų ministerija arba centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas, kai šis valdytojas administruoja Finansų ministerijos perduotas perskolinamas paskolas, valstybės garantijas ir kitus turtinius įsipareigojimus, gali pareikalauti iš šių skolininkų pateikti papildomą prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonę.

5. Jeigu valstybės skolininkas arba valstybės garantuojamas skolininkas laiku nevykdo turtinių įsipareigojimų ir ekonominiu požiūriu netikslinga šiam skolininkui keisti perskolinamos paskolos ir (arba) skolos grąžinimo sąlygas arba priimti ir pateikti vykdyti Finansų ministerijos sprendimą išieškoti skolą, Finansų ministerija arba centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas, kai šis valdytojas administruoja Finansų ministerijos perduotas perskolinamas paskolas, valstybės garantijas ir kitus turtinius įsipareigojimus, turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į teismą su pareiškimu dėl bankroto bylos iškėlimo valstybės skolininkui arba valstybės garantuojamam skolininkui.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-794](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04030

## **11 straipsnis. Perskolinamų paskolų arba skolų pripažinimas beviltiškomis**

1. Beviltiška perskolinama paskola arba skola gali būti pripažinta ta valstybės skolininko arba valstybės garantuojamo skolininko negrąžinta perskolinama paskola arba skola, jos dalis, taip pat nesumokėtos palūkanos, delspinigiai ir kiti turtiniai įsipareigojimai, kurių neįmanoma arba netikslinga išieškoti dėl šių priežasčių:

1) mirus valstybės skolininkui arba valstybės garantuojamam skolininkui, nėra įpėdinių, galinčių atsakyti už valstybės skolininko arba valstybės garantuojamo skolininko turtinius įsipareigojimus valstybei (Mokslo ir studijų įstatyme nurodytų valstybės remiamų paskolų atveju – mirus valstybės remiamos paskolos gavėjui); valstybės skolininkas arba valstybės garantuojamas skolininkas yra likviduotas;

2) su valstybės skolininku arba valstybės garantuojamu skolininku sudaroma Įmonių bankroto įstatyme nurodyta taikos sutartis arba Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymo nustatyta tvarka yra baigta šių skolininkų restruktūrizavimo byla;

3) jeigu, atlygintinai perleidus reikalavimą grąžinti perskolinamas paskolas arba skolas ir įvykdyti su jomis susijusius kitus turtinius įsipareigojimus, gauta suma yra mažesnė už perskolinamą paskolą arba skolą, beviltiška pripažįstama likusi negauta perskolinamos paskolos arba skolos dalis;

4) praėjus daugiau kaip vieniems metams nuo tos dienos, kurią buvo pradėti išieškojimo veiksmai, nerasta valstybės skolininko arba valstybės garantuojamo skolininko turto arba rastas turtas yra nelikvidus (neįmanoma jo realizuoti), arba jeigu rasto turto pakanka tik skolos daliai padengti, beviltiška pripažįstama likusi skolos dalis;

5) valstybės skolininko arba valstybės garantuojamo skolininko – fizinio asmens, taip pat ūkininko, individualios įmonės savininko arba ūkinės bendrijos nario – yra sunki ekonominė (socialinė) padėtis. Sunkią ekonominę (socialinę) padėtį įrodančios aplinkybės turi būti patvirtintos kompetentingų institucijų išduotais dokumentais.

2. Sprendimą dėl perskolinamos paskolos arba skolos pripažinimo beviltiška Finansų ministerijos siūlymu priima Vyriausybė arba Mokslo ir studijų įstatyme nurodytų valstybės remiamų paskolų atveju – Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga.

3. Perskolinama paskola arba skola, pripažinta beviltiška šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais pagrindais, pasibaigia ir yra nurašoma iš atitinkamų apskaitos dokumentų.

4. Perskolinama paskola arba skola, pripažinta beviltiška šio straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytais pagrindais, Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka yra revizuojama, tai yra svarstomos išieškojimo galimybės, analizuojama skolininkų finansinė būklė, atliekama turto paieška.

Nustačius perskolinamos paskolos arba skolos (ar jos dalies) išieškojimo galimybes, išieškoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

5. Perskolinamų paskolų arba skolų, pripažintų beviltiškoms, nurašymo, apskaitos, taip pat revizavimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

## **12 straipsnis. Atskaitomybė**

Vyriausybė, pasibaigus biudžetiniams metams teikdama Seimui nacionalinių finansinių ataskaitų rinkinį, kartu pateikia Finansų ministerijos nustatyta tvarka parengtą informaciją apie valstybės skolą.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-642](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. 130-6626 (2013-12-19)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-181](#), 2016-12-22, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29869

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

### **Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-257](#), 97.06.12, Žin., 1997, Nr.60-1401 (97.06.27)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO 7(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-501](#), 97.11.11, Žin., 1997, Nr.107-2689 (97.11.26)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO 2, 3, 7(1), 9, 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-751](#), 98.05.19, Žin., 1998, Nr.51-1398 (98.06.03)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO 2 IR 7(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1078](#), 99.02.11, Žin., 1999, Nr.21-582 (99.03.03)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO 4 IR 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1298](#), 1999 07 07, Žin., 1999, Nr. 66-2117 (1999 07 30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

**Nauja įstatymo redakcija**

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1500](#), 1999 12 23, Žin., 1999, Nr. 113-3293 (1999 12 30)

VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO 4, 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [IX-258](#), 2001 04 17, Žin., 2001, Nr. 39-1330 (2001 05 09)  
 VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

8.  
 Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [IX-1917](#), 2003-12-18, Žin., 2004, Nr. 4-31 (2004-01-07)  
 VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
 Nauja įstatymo redakcija

9.  
 Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [X-251](#), 2005-06-16, Žin., 2005, Nr. 83-3041 (2005-07-07)  
 VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
 Nauja įstatymo redakcija nuo 2005 m. rugsėjo 1 d.

10.  
 Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [X-1217](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 77-3049 (2007-07-12)  
 VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO 3, 8, 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
 Šis įstatymas įsigalioja tų metų, kurių ataskaitų rinkinius viešojo sektoriaus subjektai privalo sudaryti pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, sausio 1 dieną.

**Šio įstatymo įsigaliojimas pakeistas:**

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [X-1825](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. 137-5374 (2008-11-29)  
 VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO 3, 8, 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO  
 PAKEITIMO ĮSTATYMAS

11.  
 Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [XI-344](#), 2009-07-15, Žin., 2009, Nr. 93-3960 (2009-08-04)  
 VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO 4, 7 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

12.  
 Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [XI-393](#), 2009-07-22, Žin., 2009, Nr. 93-3985 (2009-08-04)  
 FINANSINIO TVARUMO ĮSTATYMAS  
 Įstatymo taikymo nusakymas:  
 Jeigu pagal šį įstatymą skolinamasi ir (arba) teikiamos valstybės garantijos, Valstybės skolos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies, 5 straipsnio 1 ir 2 dalių, 6 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos.

13.  
 Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [XI-1162](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7419 (2010-12-11)  
 VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS  
 Lietuvos Respublikos piliečiams ar kitiems asmenims, kuriems, vadovaujantis Europos Sąjungos teise, yra suteiktos analogiškos teisės kaip ir Lietuvos Respublikos piliečiams, kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos yra gavę perskolinamą arba valstybės garantuojamą paskolą arba yra pasirašę skolos grąžinimo sutartį, iki nurodytų įsipareigojimų įvykdymo dienos taikomos šio įstatymo nuostatos, susijusios su valstybės skolininku ir valstybės garantuojamu skolininku.  
 Šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnį, įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.  
**Nauja įstatymo redakcija**

14.  
 Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [XI-1749](#), 2011-11-29, Žin., 2011, Nr. 146-6855 (2011-12-01)  
 VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO 4 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

15.  
 Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
 Nr. [XII-81](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 153-7831 (2012-12-29)  
 VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-642](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. 130-6626 (2013-12-19)

VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-794](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04030

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO NR. I-1508 3, 9 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2014 m. spalio 1 d.

**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1123](#), 2014-09-23, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13629

Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2146](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19629

Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2, 4 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-181](#), 2016-12-22, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29869

Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2, 4, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1255](#), 2018-06-05, paskelbta TAR 2018-06-14, i. k. 2018-09923

Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1787](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21240

Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 4, 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2087](#), 2019-04-26, paskelbta TAR 2019-05-06, i. k. 2019-07325

Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2, 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2130](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08708

Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2, 3, 5 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas